

Meditatie Jesaja 43:16-44:5

24 mei 2020

Geliefden in de Here Jezus Christus,

Daar zitten ze dan. Bij het water van Babylon. Hun gedachten gaan terug naar vroeger, toen ze nog in Kanaän woonden, dichtbij de tempel. Mirjam zit met haar ogen dicht wat te prevelen. Een traan rolt over haar wang. *Wat is er oma? Vraagt Jonathan. Ik moet denken aan vroeger, jongen, toen we nog vrije mensen waren. We hadden het goed in Kanaän. We konden er leven zoals wij dat belangrijk vinden. Hier moeten we ons maar aanpassen aan die vreemde gebruiken. En we hebben de vrijheid niet voor onze eigen feesten. We worden als tweederangsburgers behandeld. Daar woonden we zo dicht bij de Heere God. Ik mis het goede leven daar. En ik mis Hem. Hij is zo ver weg!*

Jonathan had inmiddels wel geleerd dat hun thuisland honderden kilometers verderop aan de andere kant van de woestijn ligt. Geen doorkomen aan. Als je al kon vluchten, was de enige weg naar huis om de woestijn heen via andere landen. En die moesten je dan maar veilig laten reizen. *Waarom zijn we hier dan gekomen, opa Jakob? Vraagt hij aan zijn opa.*

Dat is allemaal de schuld van de leiders van ons volk, jongen. Die wilden niet luisteren naar de Heere. Zij graaiden hun zakken vol van de opbrengst van het land van arme mensen, in plaats van dat ze de armen ook een goede toekomst gaven. Ze misbruikten de weduwen in plaats van dat ze voor hun rechten opkwamen. Ze hielpen elkaar aan de goede baantjes en hielden elkaar de hand boven het hoofd. Zo zorgden ze goed voor zichzelf en hun eigen groep. En het onrecht dat ze deden lachten ze weg. God neemt dat niet, jongen. Als je zo wilt leven, dan pas je niet bij Hem. En erger nog, je trapt God ermee op Zijn hart. Dat wij hier zijn, is onze eigen schuld. Want wij hebben er ook niets tegen gedaan. Wij allemaal hebben God niet serieus genomen!

Even verderop zit Rifka. *Mijn kinderen kunnen er niets mee als ik ze vertel over de Heere en dat we bij Hem horen. 'Waar is Hij dan?' vragen ze...* Jonathan snapt die vraag wel. Ja, waar is Hij? Het voelt alsof er een lege zandwoestijn van 800 kilometer tussen Hem en ons in staat. De maan is nog dichterbij...

Aron gooit stenen in de rivier. Jonathan kan niet goed zien of Aron boos is of verdrietig. *Ik zal hier moeten sterven. En ik kan met geen mogelijkheid naar God toe. Die vervloekte woestijn; we zitten hier dan wel bij het water, maar mijn leven is één dorre, droge boel geworden. Had ik maar... had ik maar...*

Je zit er zomaar tussen. Daar aan het water in Babylon. Naar je gevoel lichtjaren verwijderd van de Heere God. Als Mirjam, verlangend naar de eerste pure liefde van je geloof, toen je nog vol van Jezus was. Nu je ouder geworden bent, is het soms lange perioden stil...

Of als Jakob, teleurgesteld en boos over hoe snel ons land God de rug toe heeft gekeerd....

Of als Rifka, verlangend naar een ingrijpen van God in de levens van je kinderen...

Of als Aron, worstelend met schuldgevoelens omdat je nu inziet wat je al die jaren van je leven hebt gemist...

Of als Jonathan, met een heel leven voor je zoek je Wie God is en wat geloven betekent. Je ziet de ervaringen van oudere generaties, maar kunt die niet zomaar delen; jouw wereld is zo heel anders dan die van hen. Hoe kun je het geloof samen delen? ...

[...]

Heb je je wel eens afgevraagd hoe de Heere God eigenlijk naar onze situaties zou kijken?

Zou God zeggen tegen de Israëlieten: *tsja, boontje komt om zijn loontje. Ik heb jullie meerdere keren gewaarschuwd, maar als je niet luistert dan moet je maar voelen. Hup, ik regel een vijandig leger om Mijn straf uit te voeren. Wegwezen allemaal, naar Babylon. Ga daar maar even zitten nadenken over wat je gedaan hebt.*

Kun je allemaal nalezen, hè, dat de Babylonische ballingschap een straf van God was. En Hij had er vooraf al bij gezegd dat het 70 jaar zou duren. Maar zou de Heere op zo'n manier kijken en denken? Alsof een kind voor straf naar de gang wordt gestuurd? *Ga jij maar even afkoelen en nadenken over je stommiteiten...* Om na een kwartiertje te roepen: *Kom maar van de mat af. Je straf zit er op...* Is dat wat we hier in Jesaja proeven?

Sommige mensen denken wel dat God zo is. Als een strenge Vader, die je goed in de gaten houdt om je te kunnen straffen zodra je de fout in gaat. Alsof God snel op Z'n teentjes is getrapt, snel boos. En alsof God ervan geniet om te straffen.

Maar zo'n beeld is niet gebaseerd op de Bijbel. Ja, Hij geeft zo nu en dan straf, maar die is altijd voorafgegaan door meerdere kansen om te stoppen en terug te keren. En als Hij straft is dat altijd met recht. Met de ballingschap worden alleen de generaties gestraft die betrokken waren bij de overtredingen. Na 70 jaar is de straf voorbij; dan zijn al die betrokkenen óf stokoud óf overleden. Onschuldigen worden niet gestraft.

Maar vooral teksten als deze uit Jesaja, geven ons een geweldig inkijkje in het vaderhart van God! Lees maar mee, vers 18 en het begin van vers 19.

Dat is mooi hè?! De Schepper van hemel en aarde zegt: *vergeet wat is gebeurd, Ik ga iets nieuws doen. Ik maak een nieuw begin op een hele nieuwe manier!* En in vers 22-25: *Mijn volk, jullie hebben niet naar Mij gevraagd, je hebt Mij niet gediend en geëerd. Nee, integendeel, jullie hebben Mij vermoeid met eindeloze ongehoorzaamheid en onrecht. Maar Ik, Ik!, ga iets nieuws doen. En Ik doe dat niet omdat jullie zo aardig zijn of zo netjes leven, maar omdat Ik dat wil.*

Daar kunnen wij nog wel wat van leren, nietwaar? Vergeten wat in het verleden is gebeurd. En over je eigen schaduw heen stappen om de ander een nieuwe kans te bieden. Dat gaat niet zomaar. Pijn over wat je is aangedaan, of verdriet over wat er is gebeurd tussen mensen, dat veeg je niet zomaar uit.

Als een vriendin van je bijvoorbeeld een geheim van jou heeft doorverteld, wat jij haar in vertrouwen had gezegd, dan kun je niet zomaar zeggen: *Ach, geeft niet joh. Kan de beste gebeuren.* Ja, je kunt het misschien wel zeggen, maar het klopt niet met wat er in je hart gebeurt. Je vriendin heeft je pijn gedaan. En ze heeft je vertrouwen beschadigd. Ze is niet zomaar meer te vertrouwen; je vriendschap is niet meer zo sterk...

Om het weer goed te maken zal je vriendin toch echt moeten laten blijken dat ze er spijt van heeft. Ze moet schuld belijden. Dan pas kun je het misschien weer opnieuw proberen. En ik weet niet hoe

dat bij jullie gaat, maar ook als je vriendin schuld heeft beleden en excuses heeft gemaakt, dan nog kost het best een tijd voordat je haar weer helemaal durft te vertrouwen. Je vergeet immers niet zo makkelijk wat er is gebeurd.

En God zegt: *Ik ga iets nieuws doen!* Iets nieuws, dat is iets wat je nog nooit gezien hebt, het is nog niet eerder vertoond, niemand kan het, niemand heeft het bedacht. *Vergeet wat achter je ligt. Ik ga iets nieuws doen en ik heb daarvoor niet eens jullie excuses nodig. De pijn die jullie me hebben gedaan, zelfs dat los ik Zelf op.*

Hij had ook kunnen zeggen: *We gaan opnieuw beginnen.* Maar dan begin je weer op een manier die al bekend is. God zegt dus niet: oké, lieve mensen, de straf voor jullie ouders en grootouders zit erop, nu mogen jullie het weer gaan proberen. Nee, Hij wil niet opnieuw beginnen, maar iets totaal nieuws doen, dat is wat God voor ogen heeft. Want Hij weet dat er meer nodig is dan opnieuw beginnen.

Even terug naar het voorbeeld met je vriendin. Als het weer goed is gemaakt en jullie hebben hard gewerkt aan jullie vriendschap, dan kun je haar op een gegeven moment weer vertrouwen. Maar dan komt er een nieuw meisje in het dorp wonen. Zij staat sterk in haar schoenen en maakt indruk op jullie. Na een tijdje merk je dat je vriendin steeds meer naar dit nieuwe meisje toetrekt. En op een dag stelt ze je opnieuw zwaar teleur. Nu heeft ze jullie geheimen doorverteld aan dit nieuwe meisje! Het ging zo goed. Jullie waren opnieuw begonnen. Je dacht echt dat jou belangrijk vond en dat ze jullie geheimen daarom met niemand zou delen. Maar kennelijk ben je dus helemaal niet zo belangrijk voor haar.

Als je de geschiedenis van het volk Israël er op naleest, dan zie je eigenlijk hetzelfde gebeuren. De Heere God heeft het volk Zijn wet gegeven. Daarin kunnen de mensen lezen wat God belangrijk vindt. Een tijdje gaat het behoorlijk goed en leven de mensen serieus met Gods wet. En als iemand dan de wet overtreedt, dan kunnen ze het goedmaken met een offer. Maar op een gegeven moment verwatert de gehoorzaamheid aan Gods wet. Dan vinden de mensen God en Zijn wet niet zo belangrijk meer. Totdat het zo erg is geworden dat God moet ingrijpen. En dan gaat het weer een tijdje goed, totdat... enzovoorts.

Dat herken je misschien wel uit je eigen leven. Dat je diep van binnen heel graag met en voor God wil leven. Maar dat je er soms zomaar weer niks van terecht brengt. Dan ben je te druk om aan Hem te denken. Of je krijgt zoveel moeilijkheden te dragen dat je God kwijt raakt. Of nog weer anders. En je moet, net als ik, verzuchten dat je helemaal niet zo gelovig bent als dat je eigenlijk zou willen. Waarom heb ik niet zoveel kracht en zoveel liefde tot God?! Waarom doe ik alsof Hij helemaal niet zo belangrijk voor me is?!

Aan het volk Israël zien we wat ook waarheid is ieder van ons: wij hebben geen kracht om ons eigen hart te vernieuwen. En op die manier wil de Heere dus niet verder. Zijn wet met de offerdienst kan er niet voor zorgen dat mensen Hem van harte liefhebben. Een ook als wij ons bewust zijn van Zijn heiligheid, grootheid en macht, ook dat kan ons hart niet vernieuwen. Het maakt ons hooguit nederig.

En de Heere God ziet het en gaat iets totaal nieuws doen! Hij laat Zich daarbij diep in het hart kijken. Want hier zien we waar Hij naar verlangt: dat u, jij en ik Hem van harte liefhebben! Van binnenuit en

niet omdat de wet dat vraagt of wat dan ook. Dat is Gods grote wens. En Hij weet dat het ons niet goed lukt. Maar in plaats van ons aan ons eigen verdiende lot over te laten, grijpt God in! Hij gaat het anders doen; iets totaal nieuws.

Het is als water in de woestijn, rivieren in de wildernis. Twee beelden voor hetzelfde. Die droge zanderige oneindige vlakten veranderen door het water in no-time in groene weides. Het water maakt leven mogelijk op plekken die alleen maar de dood leken te ademen.

God gaat de mensen te drinken geven, God gaat Zijn kracht in je gieten. Dát is het plan wat we hier in Jesaja lezen: God zal Zijn Geest uitstorten op ons, zodat er ín ons een bron van levend water ontspringt! In ons een bron van kracht om God te kunnen liefhebben, óók als het moeilijk is, óók als we druk zijn.

Halleluja! Hij laat ons niet als wezen zitten daar aan die andere kant van de woestijn in de droogte van ons leven. Of dat nu je eigen schuld is of niet. God.gaat.iets.nieuws.doen. Hij pakt je weer op. Hij vernieuwt je van binnenuit in plaats van je van buitenaf tot vernieuwing te prikkelen.

Je leven mag bloeien door Zijn kracht. Niet omdat je zo keurig leeft of zo netjes bidt. Maar omdat God dat Zelf wil. Wat kun je daar hartstochtelijk naar verlangen, niet? Welnu, het is bijna Pinksteren, het feest waarop deze belofte van God, dit plan van Hem, werkelijkheid werd. Laten we met grote verwachting toeleven naar dat feest. Alle eer aan de Heer!

Amen

Drs. F.J.M. van Elk
Mei 2020